

Vier musketiers tegen de nieuwe pensioenwet van De Nederlandsche Bank

Posted on 26 maart 2022 by Eduard Bomhoff

Musketier 1 – Jelle Mensonides: 'De basisfilosofie van het Pensioenakkoord is individualisering… Individualisering is een ideologie, een tijdgeest die weer voorbijgaat, maar wel grote schade aanricht aan het pensioenstelsel vanwege de onomkeerbaarheid.'

De Friese zeiler en schaatser (elfstedentocht!) Jelle Mensonides werkte bij het Centraal Planbureau (CPB) en het Ministerie van Financiën. Hij ging van Financiën naar het ABP, toen dat van Den Haag meer vrijheid kreeg, om daar een moderne beleggingsstrategie op te zetten.

Musketier 2 – Jean Frijns: 'Voor het pensioen van oudere deelnemers, boven de 55 jaar, kan het …toegerekende pensioenvermogen zo met 20 à 40 procent of meer terugvallen … Helaas krijgen deze uitkomsten niet de aandacht die nodig is, terwijl, als deze situatie optreedt, pensioendeelnemers hierdoor extreem worden getroffen.

De politiek kan dan niet wegkijken, want ze is hiervoor gewaarschuwd… De risico's voor de individuele deelnemer zijn dan hoog, onaanvaardbaar hoog zelfs. De conclusie moet dan zijn dat het voorgestelde systeem in de huidige vorm gewoon niet deugt.'

Dr Jean Frijns was onderdirecteur bij het CPB en later twaalf jaar hoofd beleggingen bij het ABP. Ook doceerde hij als hoogleraar aan de VU.

Musketier 3 – Bernard van Praag: 'Wanneer het nieuwe pensioencontract eenmaal is ingegaan zal [z]o'n onttakeling van de tweede pijler onze arbeidsmarkt terug brengen naar de asociale jungle van begin 20ste eeuw. …Beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald.'

Bernard van Praag was hoogleraar econometrie in Rotterdam en Amsterdam. Hij is lid van de Koninklijke Akademie. Zijn artikelen zijn 15000 keer geciteerd in de wetenschappelijke literatuur.

Musketier 4: uw columnist: 'Het doel is een solide verzekering voor de oude dag die pensioenfondsen veel goedkoper kunnen aanbieden dan verzekeraars, en vooral ook een goed resultaat van de beleggingen door een zo lang mogelijke horizon. Die nadruk hoor ik niet bij [de directie] Toezicht [van De Nederlandsche Bank], waar arrogantie en ondeskundigheid nu al zo veel kapot hebben gemaakt.'

Pim Fortuyn voorspelde 30 jaar geleden in 'De Verweesde Samenleving' dat Eduard Bomhoff nooit lid zou worden van de KNAW omdat hij te weinig in de pas liep met de Haagse elite. Op voordracht van Neelie Kroes werd hij wel in 2000 door de Koningin benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau vanwege zijn bijdragen aan de meningsvorming over de Nederlandse economie.

'Tous pour un' vertaalde Alexandre Dumas de Latijnse spreuk *omnes pro uno* voor zijn schelmenroman. Jelle, Jean, Bernard en ik hebben ieder onze eigen expertise, maar zijn één in de conclusie dat de nieuwe pensioenwet van De Nederlandsche Bank (DNB) schadelijk is en dat we beter het huidige collectieve systeem waar gewenst kunnen aanpassen.

Jelle Mensonides legt uit dat individualisering de foute richting is. In zijn laatste artikel wijst hij op de ervaringen in Engeland: 'Het Verenigd Koninkrijk is Nederland een tiental jaren voorgegaan met de introductie van individuele pensioenproducten.

De feitelijke pensioenresultaten vallen sterk tegen. De onvrede hierover heeft inmiddels geleid tot pleidooien om het stelsel weer aan te passen.…De ideologie van individualisering lag achter het besluit …het gevolg is voor de deelnemers slechte uitkomsten.'

DNB heeft tot op vandaag geen antwoord op deze kritiek. Trots vermeldt DNB op de website dat zij zeven rekenmodellen in portefeuille heeft voor de onderbouwing van haar adviezen; geen van die modellen is ooit gebruikt voor een poging om Mensonides te corrigeren. Simpelweg: Mensonides vertolkt de internationale consensus; Joanna Kellermann en haar staf van juristen bij DNB waren nooit in staat om uit te leggen waarom zij de Nederlandse pensioenfondsen in een andere richting dwongen.

Knot wil tempo, Omtzigt bedachtzaamheid

Jean Frijns heeft zorgvuldig betoogd dat onvolkomenheden in de huidige pensioenwet heel goed binnen die collectieve regeling kunnen worden verbeterd. DNB is daar nooit concreet op ingegaan, en blijft maar drammen om de nieuwe wet zo snel mogelijk in te voeren.

Klaas Knot schrijft in zijn nieuwe jaarverslag: 'DNB heeft de pensioenfondsen die nog niet gestart zijn met de voorbereidingen op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel tot actie gemaand. De tijdslijnen zijn te krap om te wachten tot alle wet- en regelgeving gereed is.' *Never mind* dat de minister van Sociale Zaken met meer eerbied voor de constitutionele verhoudingen op schrift heeft gegarandeerd dat de pensioenfondsen vier jaar krijgen voor de aanpassing, maar pas nadat de wet – die nog niet in detail bekend is – eventueel is aangenomen.

Super-parlementariër Pieter Omtzigt waarschuwt om een wet die tientallen mijarden pensioengeld wil herschikken er snel doorheen te jassen; DNB schoffeert ook hem door aan te dringen op aanpassing aan een wet die nog niet eens is ingediend.

Bangmakerij

Bernard van Praag heeft met precieze cijfers bewezen dat alle kortingen op pensioenen sinds 2008 berustten op ongegronde bangmakerij door DNB. Zijn berekeningen laten zien dat als de pensioenfondsen gewoon ieder jaar de pensioenen hadden aangepast aan de kosten van levensonderhoud, dat ze dan nu

nog steeds veel rijker zouden zijn dan 15 jaar geleden. Beroemd is ook zijn uitspraak dat de pensioenfondsen genoeg geld in kas hebben om alle pensioenen te garanderen voor de komende vijftig jaar.

Op hem heeft DNB wél gereageerd, maar met een onwaarheid: Directeur onderzoek Tjerk Kroes zei in een interview met de groep rond Omtzigt: 'naar voren kijkend ben ik het voor een groot deel met [Van Praag] eens'. Deze directeur onderzoek heeft zelf al 26 jaar geen onderzoek meer gepubliceerd; heeft hij ook zijn eigen geweten niet onderzocht voordat hij deze onwaarheid uitsprak? Van Praag schrijft immers kernachtig: 'Het pensioenakkoord [dat DNB probeert door te zetten] verslechtert ons pensioenstelsel.'

Vertrouwen in DNB is scherp gedaald

Zoals Pim Fortuyn al schreef, is uw columnist altijd meer een outsider geweest, die hard studeert voor zijn onafhankelijke mening en niet verbaasd is wanneer de insiders hem negeren. Maar de andere drie musketiers kunnen bogen op gedistingeerde carrières als insiders: Mensonides en Frijns maakten carriere bij het CPB en bij het ministerie van Financiën, en bekleedden daarna topfuncties bij ons grootste pensioenfonds. Van Praag is met Arie Kapteyn (met wie hij ook vaak samen publiceerde) onze meest geciteerde econometrist. Niettemin gaat DNB niet in op de argumenten van de twee oud-ABPers, en komt Tjerk Kroes met een leugen over Van Praag.

Op pagina 41 van het Jaarverslag meldt DNB-president Klaas Knot dat het vertrouwen in zijn instelling tegen het einde van 2021 plotseling scherp was gedaald. Het siert hem dat hij dat meldt, en we zien uit naar de beloofde analyse van die vertrouwensbreuk.

Hier is de aanbeveling van de vierde musketier: ga eindelijk serieus en open in op goed gefundeerde analyses van experts als Mensonides, Frijns en Van Praag. En als dat betekent een afscheid van de extreme individualisering van de pensioenen zoals destijds foutief ingezet door jurist Joanna Kellermann, wees daar dan eerlijk over in plaats van te persisteren in een slecht plan, alleen om gezichtsverlies van DNB te voorkomen.

*Hoogleraar economie **Eduard Bomhoff** publiceert zijn column wekelijks in Wynia's Week. Bent u al **supporter van Wynia's Week**? Doneren kan **HIER**. Hartelijk*

dank!